

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.

Negyed évre 1 frt.

Felolós szerkesztő: Fehér János.
Főmunkatárs: Révész Lajos.

Kiadóhivatal: a Magyar Nyomda.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatara címreze Turóc-Szt.-Mártonba küldendők. Lapunk számára hirdetőket elfogad a Renter Irgánok és a Magyar-Tatár-Iroda hirdetői Irodája Budapest, Gránátos-u. 1.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 frt., ezenül minden megkezdett száz szónál 50 kral több.

Erkölc vagy tudomány?

Nincs számbavehető kulturpolitikus, ki az erkölcsöt ne helyezné a tudomány fölé.

Az erkölcsi nevelés eszközeinek megválasztásában és alkalmazásában ugyan nagyon eltérők a nézetek, de minden árnyalata a kulturpolitikának elismeri azt az igazságot, hogy az ember erkölcs nélkül rosszabb az oktanál állatnál: mindnyájan elismerik Spencer ama mondásának igazságát, hogy »egy maroknyi erkölcsi élet felér egy kéve tudománnyal.«

A történelem is bizonyítja ezen állítást. Nemzetek, kik a tudományban és művészetben igen magas fokra jutottak, elvesztek, midőn erkölcsükben hanyatlottak.

Jól értsük azonban a mondottakat! Senkinek esze ágába sem juthat, ezáltal a tudomány létjogosultságát, annak az emberiségre áldásos hatását kicsinyíteni, kétségbe vonni, és az egész csak annyiban itélendő meg, hogy a tudomány, mint kétélű fegyver, épügy felhasználható az egyes ember, valamint az egész emberiség hasznára, mint kárára. Már pedig a tudomány eredményeinek mikénti felhasználása mindig az illető egyének erkölcsi világnézetétől függ. És ha így vesszük a dolgot, bátran kimondhatjuk, hogy inkább semmi ismeret és tudomány, mint sem olyan, mely az emberiség kárára fordíthatik.

Tehát midőn valakinek ismeretkörét tájígjuk, midőn azt fokozatosan a tudomány tárházába bevezetjük, gondoskodjunk egyszersmind arról, hogy erkölcsi nevelése által biztos utjelzőt adjunk lelkének az ismeretek mikénti felhasználására, értékesítésére. Más szóval: állítsuk az ismereteket, a tudást az erkölcsök szolgálatába.

Ez különösen feladata azon iskoláknak, a melyek tanulóikat nem a tudomány, hanem

a mindennapi életpályákra nevelik; tehát a népoktatási, kereskedelmi stb. iskoláknak.

Boldog emlékü kultuszminiszterünk, Trefort Ágoston egy alkalommal olykép nyilatkozott, hogy kivánsága, óhaja az, és azt el is várja a népiskolától, mikép az abból távozó gyermek ne csak abban különbözzék a nem iskolázottól, hogy írni, olvasni, és számolni tud, hanem különösen abban, hogy az iskolázatlannál illedelmesebb, erkölcsösebb legyen.

Valóban igen messze maradt hivatása mögött az a népiscola, melynek tanulói megtanultak ugyan írni, olvasni, sok mindenfelét a földrajz-, történelem-, terményrajzból, de kedélyük nyers maradt.

Nem tartozunk azok közé, kik a népiscolai növendéktől megkivánják, hogy mindig földre szegezett tekintettel, imára kulcsolt kezekkel járjon keljen. Szeretjük az élénk és pajkos fiút és azt tartjuk, ha egy iskolás fiú és egy kutya találkoznak és egymásnak békét hagynak, ugy mindkettő nem sokat ér.

De ha a népiscolai növendék a nyomorék és szegény fölött szánalmat nem érez, sőt talán ép ellenkezőleg azt büntalmazza, ha madarat cérnához köt és kizoz, ha bicsakjával a fát rongálja, ha unalmában a legszebb virágot szétszagálja, ha szüleivel felesel, ha kinőtt az iskolából s tanítójára többé reá sem néz stb., akkor baj van a kréta körül, mert a népiscola nem dolgozott, vagy legalább nem dolgozott elég erélyvel tulajdonképeni feladatán. És az ilyen népiscola talán sokkal jobban élt volna hivatásának, ha nem élesíti tanulóinak esztét, mert azok, nagyobbára sivár lelkű önéns céljaira fogják azt felhasználni, nem törődve azzal, hasznára vagy kárára van-e életük embertársainak.

A művelletlen, tudatlan embert a félelem, a művellet erkölcsi világnézete vezérli tettei-

ben. És mert az ember tetteivel van embertársainak hasznára vagy kárára, ugy nem lehet nagyobb feladata a népet nevelő népiskolának, mint az erkölcsös nevelés.

A mai népiscola ellen épen az a panasz, hogy sokkal többet tanít, mint nevel. A többi is a szerint itéli meg, mennyit tanított és nem mennyire nevelte a gyermeket. Csoda-e, ha minden tanító csak azon van, hogy minél több, sokszor idegen, érthetetlen és nem ritkán érteketlen fogalmat bigyesszen a gyermeki lélek felületére, hogy működésével minél nagyobb feltűnést keltsen és minél több elismerést arasson?

Az egyes tantárgyak ethikai hatására ily viszonyok között nincsenek tekintettel. A földrajzot nem azért tanítják, hogy a gyermek meggyőződjék, mikép hazánk isten kalapján a bokréta, a történelmet nem azért, hogy lelkesüljön mindenért, a mi nemzeti, hogy szívbe véssék, mikép a hazáért élni halmi dicsőség; a terményrajzot nem azért, hogy érdeklődjék az őt környező természet iránt és hogy annak minden egyes, legyen bár a legparányibb tárgyában, isten teremtményét szemlélje, melyet megbecsülni emberi kötelesség; a természettant nem azért tanítják, hogy egyrészt megszünjön az emberiséget megalázó babona, másrészt, hogy a természeti tüneményekben a világalakító és fentartó határtalan bölcsességét felismerje; hanem azért, hogy tudjanak növendékei valamint és hogy felmondhassák azt gyorsan folyó beszédében a vizsgán és bámulathatja a hallgatóságot.

Ily viszonyok között aztán nem csoda, ha az ifjuság elvadultsága általános panaszszá nőtte ki magát.

A jelenlegi tantervek reviziójánál, melyen mostanában dolgoznak a közoktatási miniszteriumban, tekintettel kellene lenni mindezekre

TÁRCA.

Vendégföld, vagy IV. Béla királynak Turóc vármegyében való időzése.

Irla : ZATHURECKZY IMRE.

(A »Felv. Híradó« eredeti tárcája.)

VI.

A revucai gyűlést követő nap alkonyán alig szállotta meg az őrsereg a stureci szoros magaslatait, csakhamar feltűnt egy sebesen ügető csapat. Majd a lejtre érvén, leszálltak a lovasok lóvaikról s kantárszáron vezették felfelé lóvaikat. A csapat közeldetere figyelmessé lett őrség természetesen azonnal jelentést tett Borisnak, aki mintegy 50 emberből álló őrséggel azonnal lefelé vette utján, megtudandó kik legyenek a lovasok.

Nem kellett messze lefelé menniök, már is maguk előtt látták a lovas csapatot. A bíró felszólítására a lovasok magukat jó barátoknak jelezték meg és viszont Boris tudatta a jövevényekkel, hogy ő Revuca község bírája.

Boris azonban nem elégedett meg azzal a kijelentéssel, hogy jó barátokkal áll szemben, hanem legott annak igazolását is követelte azzal a megszorítással, hogy ha nem tudják magukat elegendően igazolni, a szoroson őket át nem bocsáthatja, s kénytelen volna a hegyesűsokra összehalmozott közpárt fejükre bocsátatni. Erre

aztán a lovas csapat előjárórának parancsnoka, látva az elhírtelenkedésből beállható veszélyt kijelenté, hogy ő zniói Andras, a jordánföldi Ivankának fia s a csapat mely utána jön, a Sajó melletti szerencsésen kimeneteli utközetből menekül a királylyal együtt, felszólítja ennél fogva az őrséget, hogy e csapatot annál inkább minden késelem nélkül ereszze át a szoroson, mivel az üldöző tatár had nyomukban van s minden percnyi késedelem a király életét fenyegeti.

Zniói Andras komoly szavaira az őrség emberei azonnal az elfáradt vitézek segítségére mentek és a magaslato megmászásában őket hathatósan támogatták. Maga Boris a királyhoz sietett s őt karon fogva vezette az általa jól ismert, kevésbé meredek hegyi utakon.

A király és kísérete felérvén a hegygerince, kíséretével rövid pihenőt tartott, mely szótlanul, siri csendben tartott bizonyos ideig. A csendet végtére Andras szakította meg, így szólván Borishoz:

A Sajó mellett vivott utközetből felséges királyunk mintegy 3000 magyar harcossal menekült meg. Azonban, ezek utközben valamennyien elvesztek, úgy hogy csak a király és én maradtunk meg közülök életben. Azok pedig, a kik velünk ide jöttek, bujdosásunk közben a gömőri hegysek között és a Garam völgyén csatlakoztak hozzánk, hogy a király megmentésében részt vegyenek. Az üldöző tatár sereg, melynek célja királyunk elfogása és a menekülők által a hegyek közé vitt kincseknek az elrablása, szélvészént rohan utánunk s valószínűleg

nem kerül bele sok idő, midőn az ide vezető feljárókat is el fogják lejni. Menekülésünk egész ideje alatt ti vagytok az első fegyveres csapat, melylyel találkozunk. Ti képesek lesztok a vad hordának utját állani s már most arra kérlek benneteket, adjatok tanácsot merre menjünk, hogy a királyt az ellenség el ne fogja.

E szavakra viszont Boris ekként válaszolt: Andras vitéz, szívem vérzik a fájdalomtól, hogy felséges Urunkat, királyunkat ily gyásos körülmények között kell Liptó vármegye határán üdvözölnöm. Azonban erős a hitem, hogy a keresztények istene, felséges urunk és királyunk szenvedésében nem sokára véget vet. A mi minket illet esküszünk, hogy a pogány had csak holt tetemeinken keresztül folytathatja utját. És ha mi elvérteztünk, Turóc vármegyében, Jordánfok várában. Uzda vezér 10,000 embere és a többi törömcégei várakban csatakeszen álló más 10,000 harcos ő felsegét megfogja védelmezni. Jóllehet már Liptó vármegyében is hatalmas lesz az ellentállás, miután a likavki templarusok is tekintélyes sereggel rendelkeznek. Ajánlom ennél fogva, hogy felséges királyunk a Nagy Fátra hegyláncolatot át Turóc vármegyébe vegye utját.

A király e szavakra Borishoz fordult, s kezét nyujtva neki, megnyugvásának következőleg adott kifejezést:

Köszönöm elszántságotad jó ember, tanácsoda elfogadom s megelégekzem rólad.

Boris a király szavai után hatalmas »éjjen« kiál-

és kifejezést kellene találni ama paedagogusok nézetének, mely szerint a népiskolában a tudás és ismeretszerzés nem cél, hanem csak eszköz a nép erkölcsi nevelésére.

Tehát nem minél több, hanem minél helyesebben kiválasztott tananyag legyen a jelző, hogy azt ethikai szempontokból fel is lehessen dolgozni. Láttuk már, hogy a miniatűr egyetemeknél célt érni nem lehet és hogy bármennyire erőlködünk, a népiskolából tudományegyetemet nem csinálhatunk.

A körműbányai magyar egyesület.

Az egyesület 1892. évi működését egy füzethen foglalta egybe Versényi György dr., titkár. A füzet elején az egyesület érdemes elnökének az év évi — febr. 19-én tartott közgyűlési megnyitói beszédét tálljuk, melyben megemlékszik azon merényletekről, melyeket a délkeleti dako-románok egyrészt és az északnyugati tótok másrészt a magyarság ellen elkövettek. Egyébként csend volt az egész vonalon, mihez képest az egyesület működése is csendes volt, a mi azonban nem jelenti az egyesületi élet lankadását, hanem a zajtalan munkásságot.

Az egyesület részletes működéséről a titkári jelentés ezeket mondja:

Az 1892. évi január 17-én tartott közgyűlés megválasztotta elnöknek Schröder Károlyt, alelnöknek Prioviki Edét, titkárnak Versényi György drt, pénztárosnak Wanschada Károlyt, könyvtárosnak Kende Ferencet. Választmányi tagok lettek: Amon Ede dr., Árkösy Béla, Belházy Imre, Bellaigh Aladár, Chabada József, Fodor Attila, Hermély Győző, Kovács Ferenc, Potomcsik Ignác, Salamin Kelemen, Takács György, Terray Lajos dr., Ürmössy Kálmán, Víz Ferenc. Számvizsgáló bizottsági tagok: Greisger Róbert, Murincsek Vince, Topsischer Samu. Kende Ferenc és Potomcsik Ignác évközben eltávoztán, helyükbe Mészáros Győző és Wildmann Adolf dr. léptek be a választmányba. A könyvtáros teendőinek végzésére pedig Maurer Mihályt kérte fel a választmány.

Kazy János bárni főispánnak a tisztelőbeli tagságról szóló oklevelet az elnök személyesen adta át Aranyos Maróthón, Belházy Imre, ifj. Bakhamn Gyula és Palkovits Emil társaságában. A főispán melegen köszönte meg e »kitüntetés«-t s ígérte, hogy az egyesület célját előmozdítani igyekezik.

A választmány év folytán hét gyűlést tartott, febr. 4-én, febr. 18-án, márc. 12-én, május 5-én, okt. 7-én, decemb. 12-én, febr. 7-én.

Ez évben is tartott az egyesület estélyeket, felolvasásokat, melyeknek sikere legnagyobb részt Bellaigh Aladár rendező lankadatlan buzgalma fáradozásának köszönhető.

Március 12-én Arva- és Turóc megye inségeszi javára belépti-díjas előadás volt, mely alkalommal Terray Lajos dr. mutatóvanyokkal összekötött érdekes előadást tartott az életmentésről. A belépti-díj csak 30 kr., tanulónak 10 kr. volt, mégis a bruto-bevétel 77 frt. 70 kr., mely összeg, mivel az egyesület a felmerült apróbb kiadásokat saját pénztárából fedezte, tiszta jövedelmét maradt, kiegészítve 78 frttá. A felülfizetések 28 frt 90 kr tesznek. Felülfizettek:

tasba tört ki, mely csakhamar tovább terjedt a csúcsokat megszállva tartó őrség embereihez is.

Már alkonyodni kezdett, midőn a király jelt adott kíséretének el a túvább folytatására. A kissé hosszabbra nyult pihenés után felüldült erővel ültek fel a király és kísérete amaz apró hegyi lovakra, melyeket Boris rendelkezésükre bocsátott. Boris a lovakon kívül még 100 válogatott gyვეgyerű ifjút is bocsátott a kísérethez. A megerősödött csapat aztán Revuca község felé irányította útját, melyet teljesen néptelenül talált, miután a férfiak a határőrzetere mentek, az őregek, az asszony-népség és a gyermekek pedig lekészül kíséretében az erdőségekbe vonultak.

Revuca községnél a kis csapat nyugatra fordulva és hegyi ösvényeken haladva, a Ploszka nevű hegy megmászásához fogott, a melynek gerincén Liptó és Turóc vármegyék határa találkozik. Ploszka egy hatalmas kúpalakú hegy, mely a Nagy Fátárnak mintegy gócpontját képezi; három hegylánctal fut ide egybe, s lejtője alatt dús növényzettel van borítva, azonban minél magasabbra megyünk, annál inkább tűnik el a növényzet, úgy hogy az 1500 méternyi magas csúcs már egészen kopasz.

Es jöhet a Nagy Fátra hegységnek Ploszka a legmagasabb pontja, mégis ezen át lehet Liptó megyéből Turóc megyébe legelőnyösebben áthatolni, mivel a hozzá-

Terray Lajos 2 frt., Terray Lajosné 2 frt., Angyal Béláné 70 kr., Schröder Károly 1 frt., a Toldy-kör 1 frt., Praun Károly 1 frt., Helliwig Nándor 10 kr., özv. Buday Jánosné 40 kr., Soltész Arnold 70 kr., Groszmann Emma 1 frt 70 kr., Bözer Karolyné 1 frt 70 kr., Granatér Endre 10 kr., Baán Elemér 40 kr., Árkösy Béla 40 kr., Psozka Ferencné 1 frt. Dohnányi József 40 kr., Amon Ede dr. 70 kr., Dedinszky János 70 kr., Forster Imre 1 frt., Sailer Mór 50 kr., Klemm Béla 70 kr., egy tanuló 10 kr., Hlatky József 10 kr., Lende Ede 40 kr., Giller Károly 20 kr., Priovicky Ede 1 frt., Raab Károly 70 kr., Völgyi Marcel 70 kr., Wawrouschek Vencel 70 kr., Florek Károly dr. 30 kr., Vadnay László 40 kr., Herz Armin 10 kr., Hermély Győző 70 kr., Heller Jakab 70 kr., Seide Róbert 10 kr., Gaudnik Gyula 20 kr., N. N. 20 kr., Salamin Kelemen 70 kr., Kaplik Mari 1 frt. N. N. 70 kr., N. N. 30 kr., Reitzner Miksa 70 kr. Az egész összeg két harmad részét a turóc, egy harmad részét az árvali inségeseknek küldte a választmány, az illető alispánok kezéhez, kik az egyesületnek ez adományért köszönetet mondtak. — Különben az egyesület megvette a felvidéki inségesek javára szerkesztett Kenyér című emléklap két példányát is, melyből egy példányt azonban később Terray Lajos dr. vett át.

Március 15-ének kegyeletes ünnepét ez évben is, mint mindig, megülte az egyesület. A helybeli dalkör, Antos Károly karmester vezetése mellett, szíves készséggel hozzá járult az ünnep emeléséhez, bevezetésül a Szózatot, befejezésül a Hymnuszt énekelven. Hermély Győző emlékszedet mondott, Versényi György ez alkalomra írt költeményét szavalta. Bellaigh Aladár előadást tartott a nem rég elhunyt Lovassy Lászlóról, fejtegetvén a szabad eszmék fejlődését s megemlékezvén az áldozatokról, főképp épen Lovassyról. Margócsy Gizella előadta Monselet A szórakozott kisasszony című monológiát.

Uralkodónk megkoronáztatásának 25-ik évfordulóját szintén megünnepelte egyesületünk. A helybeli dalkör ez alkalommal is közreműködött, énekelven bevezetésül a Királyhymnuszt, melynek szövegét Jókai Mór, dallamát Antos Károly írta, befejezésül pedig a Szózatot. Varga Mariska szavalta Vörösmarthy Hymnus-át. Hlatky József úrri beszédet mondott. Trexler Gyula szavalta Cucor Gergely A legszebb ének című költeményét.

Az október 6-iki gyásznapot szintén ünneppel ülte meg egyesületünk. A realiskolai ifjuság dalköre elől a Szózatot, végül a Hymnuszt énekelte Antos Károly karmester vezetése mellett. Psozka Ilona szavalta Gyulai Pal A szántúzott című költeményét, Varga László, Versényi »Apán« című költeményét, Kőrödi Miklós emelkedett szellemű ünnepi beszédet mondott. Török Vince pedig elszavalta ifj. Ábrányi Kornél Október 6-dika című költeményét.

November 28-án Török Vince szavalta Gyulai Pókaínéját. Mészáros Győző érdekes és tanulmányos előadást tartott »A fogak gondozása gyermekeknek és felnőtteknek« címen. Versényi György felolvastatta Rózsa című költsi elbeszélést, mely egyik darabja Klára című legújabb költeménykötetnek.

December 11-én Megyeri Károly emlékére tartott estélyt az egyesület. Galantha Ilma és id. Janeček Ferenc Brahmás Magyar tánczát zongorázták. Psozka Ilona szavalta Garay Janos Szeresd hazádat

férhetés könnyű s azonkívül labától kezdve, a gyalog felhágók csavarmenetesen vezetnek fölfelé. Így tehát nem csoda, ha a revucái helyismerő kíséret erre vezette a királyt át, Turóc megyébe.

A Ploszka hegy csúcsáról sajátos látvány tárult a király és kísérete elé. Mig a csúson az esti szürkület derengett, addig a Turóc völgyében mely sötétség uralkodott, melynek a számtalan tabortuz és a hegyek lejtőin a menekülő altag rakkott tüzek oly jellegzet adtak mintha a csillagos eget látták volna bujdosóink lábait alatt. Az emberi zajtól és a szenvedély kitérésentől tavol eső ezen magasságban a bájos kép szemlélete megnyugtatóan, lelket emelően hatott a királlyra. Azonban mintha a végtelen természet megsokallotta volna a királynak ezen néhány nyugalmas percét, a véletlenség úgy hozta magával, hogy a boldog merengés után a király visszapillantott abba az irányba a honnan jött. És ime borzalmas látvány terült el ezen oldalról a király előtt. Látta a felországok lángokba borulva. Zólyom vármegyének városai és helységei lábai alatt égtek s a tüzáncolat megmérhetetlen hosszúságban nyult el ősbudáig. Az égboltozat kelet és déli irányban piros volt a magasba felnyúló lángoszlopoktól.

Nem mindennapi tüz volt ez! Ugy tetszett, mintha vulkanikus erők a föld kérgét több száz mérföldnyi kiterjedésben keresztül törték volna, s a repedésekből

című költeményét. Jakobovits Dániel pedig Szilgietői prologját a budai színház 1837-iki megnyitására. Bellaigh Aladár előadást tartott Megyeriről, tartalmában fejtegetvén a magyar színeszt fejlődését, küzdelmeit s nemzeti fontosságát. Trexler Gyula szavalta Petőfi Tintás íveg című költeményét, Török Vince pedig Versényitől A vándorszíneszt. Varga Mariska előadta az »Oh azok a férfiak!« című monológiát. Weisz Kornél hegudjátékaival gyönyörködtette a nagy számú közönséget.

Február 16-án Török Vince szavalta Maurer Mihály A boldogság regéje c. költeményét. Trexler Gyula előadta a Desperat úr c. monologot Gabányitól. Versényi György felolvasta Az öreg úr, Gyönyögy Gyerőfi, Inséges időben, A jó ebéd, A macska, A házartások, Forradalom után, Othon és A bányász c. költeményeit. Salamin Kelemen bemutatta a főrealkola új laterna magicáját, egy csomó tanulmányos kosmographiát, történeti nevezetességgel és körműbányai képet tüntetvén fel. A rendkívül érdekes mutatóvanyt azt az ohajást keltették a szívekben: vajha mentül gyakrabban gyönyörködhetnének hasonlóknak!

A könyvtár gyarapodott 59 művel 62 kötetben. Jelenleg könyvtárunk 687 műből áll. Eyről évre oly örvedetes a gyarapodás, hogy az idén már egy harmadik könyvszekrényt kellett csináltatnunk. A könyvjegyzéket pedig újra nyomtattuk. Buzgón olvasnak nemcsak a felnőttek, hanem a gyermekek is. Épen azért a gyermekirodalomra folyton gondot fordítottunk.

Jutalmul kiosztottunk a helyb. polgári leányiskolában Thaly István »Batori-Schule Bódog-jábol 12 példányt; ugyan e műből a helyb. főrealkolában 9 drbot; a helyb. elemi iskolában 65 drb könyvet; a nép közt 178 füzetet a Mehner-féle »Nóták és történelmi-ből, a jánoshegyi, kekellői, felső-tóti, jánosréti, kaproncai tanítóknak egy-egy diszkötésű példányt Versényi Gyoparok c. költeménykötetének.

A választmány kezdeményezésére Finkelstein Samu kereskedő, egyesületi tag, karacsnyra nagyobb mennyiségű pjerzsizlaknai gyermekjátékokat hozott, a hazai iparcikkek megismertetése céljából.

Január 18-án ünnepelte Körműbánya városa Chabada József polgármester, egyesületünk és választmányunk kezdetől fogva buzgó tagjának, 35 éves közszolgálatát. Ez alkalommal egyesületünk is küldöttségileg tisztelget az ünnepelnél. E küldöttség tagjai voltak: az elnök, az alelnök, a titkár, Víz Ferenc és Palkovits Emil választmányi tagok. Az üdvözlőbeszédet a titkár mondta.

Az egyesület vagyoni állapota: 1892. végén pénzkészlet 49 frt 26 kr., értékpapirokban 702 frt 89 kr., tagdíjhátralék 28 frt 40 kr., leltári tárgyak (könyvtár stb.) értéke 876 frt 94 kr., összesen 1657 frt 49 kr.

A tagok száma: 13 tiszteletbeli, 1 pártoló, 136 rendes.

Azoknak, a kiket illet.

Nem tartozunk azok közé, a kik a kutyákat üldözik, szeretjük mi is a hű házi ebeket s igazi örömmünkre szolgál, ha látjuk, hogy egyesek mily nagy passzióval üzik, hogy úgy fejezzék ki magukat, a »kutyá-sportot«. Szívesen elnevezük, a mint egy-egy divat-hölgyecske helyszénisíron elvezeti a szerföltt

gözökkel vegyest kitérő langnyelvcek a földnek s vele együtt az emberiségnek végpusztulását jelentenek. A felvesztett elemnek iszonyatos pusztulását a király nem nézhetvén tovább, eltakarta szeméit s nemzete szerencsétlenségének sulya alatt a hegyet borító puha mohszőnyegre roskadva, szeméit a csillagos ég felé emelvén, összekulcsolt kezekkel a következő megható ima elmondására nyitlak meg ajkai:

Szent Isten! kinek egy ichelete népeket sópör s akaratomra országok tamadnak, ki magyar népemet kivetted régi hazájából s ez új haza ősi népeivel egy nemzetet olvasztottad, hogy így egyesiten kifürkészhetetlen terveid szolgálataiba szegődjék, hogy legyen egyik eszköze imadandó gondviselésnek, melylyel az összes emberiség sorsát intézed; hallgadd meg oh nagy Isten igénytelen szolgát, a pusztuló magyar nemzet királyának könyörgő imáját! Ime, én szenvedésem, bujdosásom felett nem zúgóldódom, sőt ha kell, ha neked tetszik, szent akaratomban való megnyugvással feláldozom életemet is, csak népem életét tartsd meg! Sújtó ostorod csapásait szüntesd meg, hogy népem továbbra is teljesítse feladatát, melyet neki kijelöltél, — törd meg az ellenséget!

(Folyt. következik.)

délegetett moszlit stb. Megtudjuk becsülni a jó vadaskutyák értékét — hasznavehetőségét is! Szóval, éppen nem valljuk magunkat az ebek ellenségének, de azt kijelentjük kereken, hogy ezen jó indulatunknál fogva még sem vagyunk hajlandók a szerte barlangoló elvadult s éhes kutyák támadásainak, életveszélyes megmarásainak, harapásainak magunkat kienni.

Korántsem becsüljük a kutyákat többre, bármily jóhangzású fajok ivadéka is, mint az emberi életet s az ember tagjainak általuk való megcsönkítése, a veszélyes megmarások elől minden áron megvédeni akarjuk magunkat s másokat is. Rendezett viszonyokkal bíró városokban, a hatóság figyelmé kiterjed erre is s bizonyosan van »kutyatartási rendszabályzat« városunkban is. Sajnos azonban, hogy ennek végrehajtására senki sem látszik törődni, mert annyi kóborló kutya, dühös, mérges eb nem riasztgatná az embereket Turóc megye fővárosában: Turóc-Szt.-Mártonban.

Fényes nappal — a legtöbbször — alig lehet megynék fővárosának fűtéjének, illetve az országúton nyugodtan végig menni a nélkül, hogy a gyanútlan emberre hirtelen több oldalról is ne rohannának a kutyák. S nem egy mérgesen visorítja az emberre éles fogait, s csak hosszabb védekezés s a kifutott házbéli csitogatásra menti meg az embert ilyenkor az esetleges harapásoktól. Nagy, torzon-borzos mészáros kutyák egész serege csatangol szerte a városban, a melyeknek hirtelen való megrohanása elől korántsem biztos az ember s vadkinézésük már messziről hideg borzongatást kelt, nemcsak a gyöngéd nemb, a hölgyeknek — de magukban a férfiakban is. A sok apró kutyáról nem is szólunk. Arról azonban bárki meggyőződést szerezhet, ha világos nappal pillanatnyira is kiáll a háza elé, hogy feltűnően sok kutya van éppen városunkban, s mindezek szájszósága s kutya-jegy nélkül csatangolnak a városban végig. Hogy estefelé a szám megkészszeresedik, az bizonyos s valóságos hadjárat indul meg a kutyavilágban, s ha az embernek véletlenül valamely ház előtt kell elhaladnia, a mely előtt az ebek raja összeverődött, nagyon is tartania kell attól, hogy minden pillanatban rátamad egy torzon-borz kutya s ha esetleg komoly bajt nem talál okozni, de minden este a legnagyobb félelembe ejti az embert. Tudunk több esetet a közel múltból s rámutathatunk a jelenre is, a midőn az utcán békésen s aggodalom nélkül haladó polgárra rárontott a kutya s valamennyi fogának nyomát annak jobb kezén hagyta, s a nagy szerencsétlenség mellett még nagyobb szerencse volt az, hogy kezét vagy annak ujjait le nem harapta — sőt: hogy a kutya foga mérges anyaggal megfertőztette nem volt s így vérmérgezést nem okozott.

Már most szépen kérjük, vajjon miként lehetséges az, hogy manapság, a midőn országos állat-védő egyesület az állatok megvédésén buzgólkodik, az emberről, az értelmes lényről, kellően gondoskodva nincs? Miként egyeztetethető meg a lépten-nyomon hangzatosított humanizmus elvei ezekkel a furcsa állatokkal, ha egyáltalán az ember még a kutyákkal szemben sem részesül ennek áldásaiban? Avagy, a XIX. század ezen utolsó ciklusában éppen az ember biztonsága bírna esekelyéből értéket, mint a veszélyes s mardosó ebek élete?... Ha pedig nem, akkor, hol maradnak mind ama intézkedések, melyek megvédik az embert a bekövetkező veszélyek ellen? Miként lehetséges az, hogy éppen vármegyénk székvárosában csatangolnak, kóborolnak az ebek gazdátlanul s miért nem gondoskodnak a kutyabirtokosok arról, hogy kutyáik — ha gyanusak s mivel ezt meghatározni bajos, vagy legtöbb esetben késő —, egyáltalán szájszósarát viseljenek? Vagy talán, a mi másutt szerte az országban tiltva van, az nálunk privilegium volna?... Azt hisszük, éppen nem!

Eső után késő a köpenyeg! A szegény szerencsétlen embert, a kit a kutya megmarn, egy pár, per utján kipréselt forinttal kárpótolni, kielégíteni nem lehet s egyáltalán össze nem fér az ember méltóságával; de igenis helyén volna, jó eleve gondoskodni arról, a mit egyébként másutt szigorúan fogantatottanak, hogy Turóc-Szt.-Mártonban valahára e tekintetben is rend teremessék!

HIREINK.

— A znióváraljai allami tanítóképző folyó 1893. évi június 4-én, intézeti tornaversenyt rendez; a meghívó a múlt héten küldetett szét az intézet igazgatóságára. A tornaverseny programja a következő: 1. Kivonulás a versenyterülethez. — Magyar dalárinduló Huber Károlytól —; felállítás. — 2. Az I. csapat (I. és II. osztály) menet- és szökdelési gyakorlatokat mutat. — 3. A II. csapat (III. és IV. osztály)

futasközben mutatja ugyanazokat. — 4. Az I. csapat szabaddzsjakorlatokat csinál helyben. (Derekhajlítás, romhámlepek, körlesek). — 5. A II. csapat szabaddzsjakorlatokat csinál helyben botokkal. — A gyakorlatot *Heresúth Kálmán* IV. éves növendék állította össze. — 6. I. csapat menetzsjakorlatok szakszabán. — 7. II. csapat katonai rendezsjakorlatok. — 8. Szergyszkorlatok csoportokban. (nyújtó, korlát, magas-, távolugrás és bak). — 9. Egyenkénti verseny: a) Nyújtó. b) Korlát. c) Magasugrás. d) Távolugrás. e) Lóugrás. f) Gerelydobás. g) Futás. h) Birkózás. — 10. A győztesek nevének kihirdetése, jutalmak kiosztása. — 11. Elvonulás Goll János tornászindulójával. Jegyzet: Közben az ifjúság népdalokat énekel és az ifjúsági zenekar játszik. — A versenyt esetleg tánc fogja követni.

— **Vizsgálatok.** A helybeli középkereskedelmi iskola III. osztályának növendékei f. hó 24-én tették le az osztályvizsgát. A vizsga eredménye általában kielégítő volt s így a növendékek valamennyien érettségi vizsgálathoz bocsátattak, és pedig az idén 13-an. Az írásbeli 25-én kezdődött a magyar dolgozattal, 26-án volt a németből, 27-én a számtanból, és 29-én lesz a magyar, német és francia levelezésből, és 30-án a könyvtételből. A szóbeli érettségi pedig június hó 15. és 16-án lesz megtartva.

— **Népiskolai vizsgálat.** Az alsó turszei népiszkola évzáró vizsgálatát f. hó 19-én volt. Jelen volt Szűllő Géza tanfelügyelő s a körmőcbányai magyar egyesület részéről Versényi György dr., Bellaghy Aladár és Terray Lajos dr. az iskolázás elnöke. A gyermekek minden tárgyból magyarul feleltek, szépen, értelmessé. Itt látszik, mit tehet egy képzett, buzgó tanító, mint a milyen Tilles Emil s egy oly lelkes, kiváló iskolatagozó mint Terray-dr. Terray az év folyán, hétről hétre felkereste az iskolát, a tanítónak mindenben kezére jart, a gyermekeket segítette, a szülők érdeklődését felkeltette. A vizsgálat után a négy legjobb tanulóit egy-egy postakártyaképpel könyveikével ajándékozta meg.

— **Magyar színeszek Rózsahegyen.** Az ott működő színtársulat a heti műsora teljesen kielégítette a színházat látogató közönséget. Pünkösdban napján színr került a »Czigánybaró«, mely alkalommal zsfólaság meglélt a terem, úgy hogy a derek színeszek ekkor faradságukat anyagilag is meg lettek jutalmazva, és nem kárpótlást nyertek a mult heti silány látogatásból eredő deficitért. Pünkösdtől hétfőig színyre került »Náni« című népszínmű; a színeszek ekkor is kifogástalanul játszottak. Tegnap adták itt először Gerő Károlynak utóbbi időben hirtve »Próbaházasság« című enekes vigjátékát. A rózsahegyi közönség, előre figyelmeztetve e darabra, szép számmal jelent meg a színházban, és mondhatni ott kitűnően is mulatott. A kitűnő darab és nem különben a jó játék folyton vig hangulatban tartotta és számtalanszor megnevettette a jelenlévőket. A Kossuth nótát többször meg újazta a közönség. Mára »Ripp van Winkle« operette van hirdetve. Legközelebb színr kerül »Hoffmann meséje«, Offenbach nagyszabásu dalműve, mely iránt közönségünk már eleve nagy érdeklődést tanúsít. Karolyi Lajos és Asztalos Sándor társzergyszkorlatot mindent elkövetnek, hogy a varázosoknak megfeleljenek és a körülménynek tulajdonítható, hogy a közönség most már nagyobb számmal jelenik meg a színházban, azonban a mult heti deficitre maig sincs fedezet.

— **Nagy tűz volt e hó 22-én** Zsár lóptómegeyi községben. 27 lakóház és az ezekhez tartozó gazdasági épületek lettek a tűz martalékává. A szomszéd falvak tűzoltói idejekorában jelentek ugyan meg a tűz színhelyén, de hiányos felszerelések következtében nem gátolhatták meg a tűz terjedését. A lóptó szent-miklósi jól felszerelt tűzoltóság ifj. Ballo Lajos vezetése alatt hamarosan ott termelt és emberfoltóit ok megfeszítéssel dolgozott és sikerült a többi tűzoltókkal egyetemben a falu többi részét megmenteni. Halálmelegével rohantak többen az égő házak belsejébe és mentették meg a mi kezük ügyébe került. Bútor és ruhaneműkben kívül pénztári könyvecskéket és készpénzt is mentettek meg a derek tűzoltók. Jó gondolat volt a tűzoltóktól, hogy a falu közelében folyó patakot a tűz színhelyéhez vezették, a mi a munkát egyszerűsítette, és megkönnyítette. A tűz keletkezéséről a faluban azt beszélik, hogy egy 8 éves fiú, kit nem akartak a templomba vinni, vagy haragjában gyújtotta fel szülei házat, vagy a tűzzel való játékvál tett anyai családát szerencsétlenné. Az elégett házak és gazdasági épületek közül alig volt 1—2 biztosítva.

— **A kis-csepcsényi áll. elemi népiskolában** az ez évi zárvizsga folyó hó 22-én a délutáni órákban tartott meg az isk. gondnokság, szülők és számos vendég jelenlétében, s tényleg sikerrel be is fejeztették. Hogy különösen a magyar nyelvben tett haladásait mennyire haladtak a tanulók, annak legszébb bizonyítékát az, hogy Zorkóczy Tivadar járási főszolgabíró úr, ki az egész vizsgát végig hallgatta, örömeiben s teljes meglepődésében 3 tanulóit, kik a magyar nyelvben legtöbb halladást tettek, egy-egy ezüst forintosalt jutalmazott meg. Ohajtandó, hogy e szép, hazaifias és követésre méltó tett, — buzdítással s fényes példával szolgáljon más erre hivatott uraknak is.

— **Óvakodjunk a kutyáktól!** F. hó 23-án esteféle Babuder Antal órá-szég, Wolny óraműves lakása előtt elhaladva, annak nagy házi kutyája hirtelen ráugrott s előbb lábába s midőn Babuder védekezni kezdett, jobb kezébe harapott. Jobb kezén több sebet ejtett s középső ujjának csontjába is oly mélyen hatalt a kutya éles foga, hogy azt csaknem teljesen átlukasztotta. Az illető több tanúval igazolja, hogy ő egészen békésen s csendesen haladt el a ház előtt s egyáltalán fel nem duhósította a kutyát s a támadásra okot nem

szolgáltatótt. Orvosi szakvélemény szerint nagy szerencse, hogy a kutya Babuder vért mérges anyaggal nem inficiálta, mert különben komoly következménytől lehetett volna tartani. Babuder egyébként több nagy munkátelemlénné lett. Tudomásunk szerint a kutya gazdája ellen a fenytől feljeltette meg, a mit nagyra is helyén valónak találunk, mert nagyon is kívánatos, hogy városunkban valahára az ilyen veszélyek elhárítása is energikus eljárással fogantostassék.

— **Rosszak a hidak.** Nem is gondolná az ember, hogy Mártonban, az erdőszégek közepett, hol a faanyag olcsón és könnyű szerrel beszerezhető, rozoga állapotban lehessenek a Turócon átvezető hidak. Pedig ugyan. Csak a minapiban is leszakadt a hid az épülő sörgyárhoz vezető úton egy téglával megrakott szekér alatt, de szerencsére nagyobb baj nem történt annál, hogy a kocsis jobb karja eltört. Csodálni lehet, hogy emberek megkockáztatják életüket, s elvállalnak oly fuvarozást, mely ezen roz hidakon vezet által; jobban mondván, csodálkozni lehet azon városi hatóságon, mely nem ügyel eléggé arra, hogy a hidak kelte állapotban tartassanak fenn.

— **Tanulmány-út.** A kereskedelmi iskola növendékei az idén — június elején —, Körmőcbányára fognak kirándulni, hogy a pénzverőintézetet s a város nevezetességeit meglátogassék.

— **Az E. M. K. E. ma tartja közgyűlést** Deésen. Az előintézkedések arra mutatnak, hogy Deés városa és Szolnok-Doboka megye a közgyűlést a lehető legnagyobb fény- és pompával akarja megünnepelni. A közgyűlés a város legnagyobb helyiségében, a ref. templomban tartatik meg. A titkári jelentés szerint az Emke vagyona összesen 1,002,606 f. 35 kr. de ezen összeget még 120,000 f. rittal meg lehet korrigálni az újabb birtok és telekbecslés folytán, s így az Emke középképűsége a második millió felé közeledik. Az Emke működésének egész sulyát az intézményes működés terébe tette át. Segélyez ügyzakat és iskolákat, fenntart iskolákat, óvókat, gyermek-menedék-helyeket, alumíniumokat, segíti a szegény iskolásokat, munkatársakat tart fel egyes városokban. Ezekben kívül vannak az egyesületnek kölcsön- és népkönyvtárai, szervezett és segít daloskörök 15 városban s községben, kiad ingyenes irodalmi műveket stb. Ezekből is látni a komoly törekvést és munkálkodást, melyet a többi hazai magy. egyesületeknek nem csak elérni, de talán megközelíteni is alig lehetett eddigéig. Sajnos nek talapzatlannak, hogy a felvidéki magyarságnak ez irányú mozgalma nem kitartó. Néha-néha tartunk egy gyűlést, s aztán egy hosszú pauza következik; — ez jóformán minden, a mit teszünk a közművelődés érdekében.

— **Kirándulás.** A polgári fiúiskola IV. osztályának növendékei a szaktanárok vezetése mellett mára kirándulást terveztek a hegyek közé, hogy földrajzi, geológiai s természetrajzi, ismereteiket a szabadban, gyakorlatilag bemutathassák és az elméletiükben megerősödjének. A kirándulás terve az, hogy Mártonból vasuton mennek Stubbyárfúrdóig, onnan pedig két óra jársnyira gyalog a besztercebányai úton a hegyek közé. Este a felélelenc órai vonattal visszautaznak.

— **Lopás.** Venetianer Samuel rózsahegyí lakost tetemes kár érte folyó hó 25-én éjjel. Istállójából eddigéig ismeretlen tettesek ellopott tehénét. Az ottani csendőrség, az esetről értesítve, minden lehető megtesz, hogy a tolvajt kézrekerítse.

— **Ót nyelvi szótár.** Robicsék Zsigmond budapesti könyvkereskedő kiadásában és Somogyi Ede szerkesztésében igen érdekes és valóban hézagot pótló vállalat indult meg. A vállalat címe: Ót nyelvi szótár és felőleli a magyar, német, angol, francia és olasz nyelvet. A műben igen fontos és gyakorlati újítást tapasztalunk, a mennyiben mind az öt nyelvről szókincse egyetlen folytatódólag, megszakítatlan ábcérendben van feldolgozva, a mi lehetséges tette azt, hogy minden egyes szó valamennyi többi nyelv nyelvre le van fordítva. Minden némi fogalmat nyujtsunk a szótár használhatóságáról, csak azt jegezzük meg, hogy az aránylag szűk tér dacára összesen körülbelül 800,000 szót fog tartalmazni. Az egész mű 32 füzetben fog megjelenni és egy füzet ára 30 kr. Mindazoknak, a kik idegen nyelvekkel foglalkoznak, melegen ajánljuk e közháznú mű megszerzését.

— **Tót ember Amerikában.** Az Amerikai Nemzet-ör leírja egy szerencsétlen magyarországi tót ember esetét, a ki azt hitte, hogy a tót világnyelvet kerezültávdorolhat Amerikán. Hlovanek János, így hitták a Kussznéből (Ungmeyer) kivandorolt embert, nem tudott semmi egyéb nyelven, csak tótul, azt meg persze Amerikában nem értették meg. Sehol sem tudta elmondani a dolgát: nem értették meg a beszédét s mint a kivetit kutyának kellett hazról-hazra, faluról-falura vándorolnia, a mig a kemény tél időben egyszer csak mind a két lábát el nem fagyott, s a kentucky-i kórházba nem került. Ott sem értette meg senki a szavát, csak annyit sejtettek róla, hogy hungarian. Hirdették tehát az odaváló lapokban, hogy a kórházban egy magyar ember fekszik, van-e, a ki a nyelvében tud. Így jutott a tudomására a szegény ember esete egy ott lakó magyar embernek, a ki véletlenül tótul is tudott és így tolmácsul szolgálhatott Hlovaneknek. Ez a magyar ember, Mehrer Mor, aztán hűségesen ápolta a tot atyáit, meglátogatta minden nap, ott volt akkor is, mikor a szegény Hlovaneknek mind a két lábát amputáltak s most, hogy folyógyógyult, magához vette s haza akarja segíteni Magyarországon lakó özvegy édesanyjához, a ki majd gondját viseli a messze idegenben szerencsétlenül járt fiának.

Nyíltér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Egész selyem, mintázott Fouárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 55 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kozkás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámentesen **Hennberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

ÜGYNÖK

elsőrangú hazai gépgyárnál kedvező feltételek mellett alkalmaztatik.

Ajánlatok: Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulathoz Budapestre.

HIRDETÉSEK.

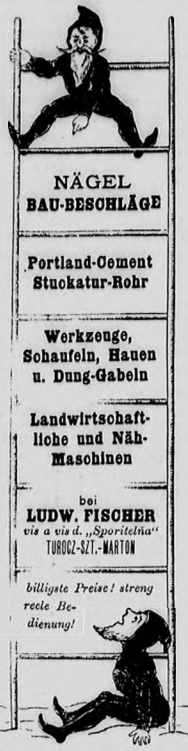
Ház-eladás.

52. sz.

Alulírt hitközség az új állami iskola közelében lévő 262. szám alatti házat eladni, esetleg bérbé adni szándékozik, a miről a t. c. közönség azzal értesítetik, hogy e tekintetben a közelebbi felvilágosítás **Friedmann Gyula** hitközségi elnök úrnál nyerhető.

A turóc-szt.-mártoni ltr. kerül. hitközség előjárósága.

Traversen und alte Eisenbahn-Schienen für Bauzwecke.

NÄGEL
BAU-BESCHLÄGE

Portland-Cement
Stuckatur-Rohr

Werkzeuge,
Schaufeln, Hauen
u. Dung-Gabeln

Landwirtschaftliche
Lohse und Näh-
maschinen

bei
LUDW. FISCHER
via a via d. „Sportivität“
TURÓC-SZT.-MARTON

billigste Preise! streng
reelle Be-
dienung!

Különlegesség: Barack-cognac.

Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság Keeskeméten ajánlja kitünő gyártmányú

cognac-jait,

melyek tiszta borkivonatból készülnek s jelességükért 16 kiállításon kitüntetve lettek és orvosi tekintélyek által legmelegebben ajánlatnak.

Különlegesség: BARACK-COGNAC.

Kapható: Turóc-Szt.-Mártonban, Scholtész L. urnál. Liptó-Szt.-Miklóson, Weiser Gyula urnál. Trencsénben, ifj. Uzsnay József urnál és minden előkelő hazai fűszerüzletben.

Minta kívánatra ingyen!

Vetekedhetik a francia gyártmányok bármelyikével.

Kívánatra minta!

16 kiállításon kitüntetve!

VALÓDI CSAK A »HORGONY« JEGYGYEL.

Értéktelen utánzatok miatt mindig

Pain-Expeller

»Horgony« kérendő, s minden doboz, melyen a »Horgony« hiányzik, mint utánzat vizs-zautasítandó. A vételnél legyünk óvatosak.

STUBNYA GYÓGYFÜRDŐ

NYARI és TÉLI GYÓGYHELY,

természetes meleg források
(Turóc vármegyében)

518 méter (1620') magasságban a tenger színe fölött, fensíkon fenyevesek közelében fekszik, 32°—36° R. Ésku hevforrások a legkitünőbb közömbös (Indifferente) hevforrások közé tartoznak. Gyógyerejükre nézve azonosak a Gasteini és Teplitz-Schönau hevforrásokkal. Kitünő sikerrel használtatnak: eszós, köszvényes bántalmak, idült izadományok, izomerevség, borbajok, fekélyek, mozgási és érzési idegbántalmak (Motilitäts- und Sensibilitäts-Neurosen). Méhbetegségek és azok következményei, nevezetesen hószamzavarok (Mens-truationsstörungen), meddőség ellen stb.; végre béltorlódás (Darmstasen) által okozott gyomor-és bélruhat ellen; a stubnyai fürdő, kapcsolatban az újonnan fűt St-fania-forrás vízzel, mely ivásra használtatik, kitünő hatással bírnak.

Festői fekvése, pompás angol kertje, a közeli Kárpátokba rendezhető igen olcsó, változatos kirándulások; végre Budapesthez (6 órai utazás) és Bácsmező (7 órai utazás Zsolnán át) való közelsége, mind megannyi előny, melyeket a stubnyai fürdő más fürdőhelyekkel szemben nyújt. Vasút-, posta-és táviratállomás helyben van.

A stubnyai fürdő illető közelebbi felvilágosításokkal szolgál a hozzáfutóknak a stubnyai fürdőben, a fürdőberő Schleichner Emil ur, Stubnya. 3-8

Csak

az illető aki bevásárlásnál a »Horgony« gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzat.

A Pain-Expeller

»Horgony« legjobb eredménnyel alkalmazható eszű, hátfájalmak, fejfájás, köszvény, csípőfájalmak, tagszagatás és megfűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalom enyhülésére. Minden úveg a gyárjeggyel, a

»Horgony« el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziser majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
→ valódi. ←

LE GRIFFON
echt französisches Papier
MAN BEACHT DIE MARKE
HUTE SICH VOR ALLEN NACHAHMUNGEN.
DAS BESTE
GESUCHTESTE
der Gesundheit zuträglichste
CIGARETTEN PAPIER

Gyönyörű minták ingyen és bérmentve a privát megrendelőknek.
Mintakönyvek a szaboknak bérmentlenül.

ÖLTÖZETEKNEK VALÓ KELMÉK

Peruvien és Dosking a magas Clerus részére, előírás szerinti szövetek a csász. kir. hivatalnokok egyeruhájára. Veteránok, tüzoltók és tornászok számára Billiard és játszó asztalokra való posztó. Loden kelme, vízhatlan vadászkabátoknak, mosásözvetek, pláidek 4 fttől 14 forintig.

Mi jutányos áron, valódi tartós, tiszta gyapot posztóárút akar venni, nem pedig olcsó rongyot, mely minden hazai által eladatik és alig érdemli meg a szabódiát, forduljon

14—20

STIKAROFSKY J.-HOZ BRÜNNBEN

A kontinens legnagyobb posztó gyári raktára.

Félmillió forintot túhaladó készlettel és világhírelettel fogva magától értetődik, hogy sok különféle hosszúságú maradék van raktaron, melyekből mintákat küldeni nem lehet; tehát világos csalás, ha ezek maradékokból mintákat ajánlanak. — Bátor vagyok a t. közönséget ilyen ezégtől óvatosságra figyelmeztetni, melyek 3-10 méteres maradékokat ajánlanak. Már az egyforma hosszúságban észrevehető a csalás. — Ezen maradékok divatját mult, elkorhad és eladhatatlan végekből vannak vagyva és ezen rossz árú a vételnélk harmadrészet sem éri meg.

Maradékok, melyek nem tetszenek, massal felismerhetetnek, vagy a pénz visszaküldetik.

A maradékok megrendelésénél kérjük a hosszúságot, színt és art megadni.

Szállítások csak utánvétellel, 10 frt meghaladó küldemények portómentesen eszközöletnek.

Levezetés német, magyar, cseh lengyel, olasz és francia nyelven.

SZT.-MARGITSZIGETI GYÓGYFÜRDŐHELY.

* BUDAPEST. *

A szt.-margitszigeti 43-7° C. hévviz kitünő eredménnyel használtatott mint fürdő vagy belsőleg mint gyógyital és belelegzésre a következő kóralakok ellen: köszvény, csúz, zsábák, idült kútegek, külsértések után föllépett izzadmányok, görvély és bujakór, máj-, gyomor-, pélbántalmak, idült székrekedés, hólyag-hurut, női bántalmak, garat-, gege-, tüdőhurut, hüdések és idegbántalmak. A gyógy-mód hathatósabbá tétele céljából meglepő sikerrel használtatott a **massage és villamos fürdő**. 135 hold sétakert, tiszta, pormentes levegő és 300 vendégszoba, társalgási és tekésző-terem, posta, telefon, távirida, gyógyszertár és elismert jó konyha. Rendelő fürdőorvos Dr. **Bauer Antal**, főhercegi udvari orvos. Naponta katona- és cigányzene. Hajóközlekedés félóránként; menettérjegy: hétköznap 20 kr., vásár- és ünnepnap 34 kr., gyermekjegy 10 kr.

Fürdőidény tartama május 1-től szeptember 30-ig.

A szobaáraknál május és szeptember hóban 30% engedmény.

A hévviz, mely az eddigi tapasztalatok szerint **köszvény** ellen oly hatásosnak bizonyult, hogy joggal **köszvény gyógy-víznek** nevezhető, frissen töltve készletben, főraktár **Édeskúty L.** udv. ásványviz szállítónál Budapesten.

✂️ Arszabaly kivanatra bérmentve megküldetik. ✂️

3-1

A szt.-Margitszigeti gyógyfürdő-felügyelőség Budapesten.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“

kiadóhivatalában:

a turóc-zst.-mártoni Magyar Nyomda kiadásában
megjelent és ott kapható

A MAGYAR KÖZÉPPOSTÁLY HÁZINEVELESE
NAPJAINKBAN.

Irta: RÉVÉSZ LAJOS.

➡️ ÁRA: azelőtt 80 kr., most 30 kr. ➡️

A pénz előleges beküldése után a megrendelők
bérmentesen kapják.